

Міністерство освіти і науки України

Львівський національний університет природокористування

Факультет управління економіки та права
(назва факультету)

Кафедра права
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з навчально-виховної роботи

_____ Віталій БОЯРЧУК

“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Юридична деонтологія
(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 081 Право
(шифр і назва спеціальності)

Львів 2024

Робоча програма дисципліни «Юридична деонтологія» для студентів
Спеціальності 081 «Право»

Розробник: к.ю.н., доцент Руданецька О.С.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права

Протокол від «_28_» серпня 2024 року № __2_.

Завідувач кафедри _____ Г.І. Грещук
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії (ради) факультету
управління економіки та права.

Протокол від «_29_» серпня 2024 року № 1.

Голова методичної комісії _____ В.М. Ковалів
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Освітній ступінь: «бакалавр»

Спеціальність 081 «Право»

Характеристика навчальної дисципліни: обов'язкова

Кількість кредитів - 4

Загальна кількість годин – 120

Вид контролю: іспит

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Юридична деонтологія як наука

Поняття, мета, завдання та основні ознаки юридичної деонтології. Предмет та методи юридичної деонтології. Основні методологічні підходи, що використовуються в юридичній деонтології. Передумови виникнення та основні етапи юридичної деонтології. Джерела (нормативна основа) юридичної деонтології. Функції та принципи юридичної деонтології. Поняття культури. Культура і цивілізація. Культура людини. Види культур та субкультур. Соціалізація особи юриста. Історія підготовки юристів. Характеристика навчальних закладів юридичного профілю. Професійна соціалізація. Форми професійної соціалізації. Юридична деонтологія як філософсько-правове вчення про внутрішній імператив службового обов'язку юриста. Співвідношення внутрішнього імперативу службового обов'язку із зовнішнім. Принципи внутрішнього імперативу службового обов'язку. Явище та сутність обов'язку. Види обов'язків. Професійна поведінка.

Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності.

Поняття, риси, зміст юридичної діяльності. Система та види юридичної діяльності. Моральне регулювання юридичної діяльності. Субєкти юридичної діяльності. Об'єкти юридичної діяльності. Правове регулювання юридичної діяльності. Тенденції розвитку юридичної діяльності на сучасному етапі.

Тема 3. Юридична наукова діяльність

Поняття та функції юридичної наукової діяльності. Структура юридичної науки. Зміст та структура методології юриспруденції. Процедура конкретного наукового правового дослідження. Методологічні підходи юридичної науки

Тема 4. Юридична освітня діяльність.

Поняття вищої юридичної освіти. Система стандартів. Види юридичних навчальних закладів. Завдання юридичної освіти. Принципи діяльності та структура вищого навчального закладу. Кваліфікаційний паспорт юриста.

Тема 5. Місце і призначення юриста в суспільстві і державі

Поняття юридичної професії. Ознаки та сфери застосування юридичної професії. Юридичний фах. Кваліфікація юриста. Якості юриста. Професіоналізм юриста. Компетентність юриста.

Тема 6. Поняття юридичної професії.

Принципи та сфери застосування юридичної професії. Призначення адвоката. Професіограма. Основні аспекти діяльності юриста.

Тема 7. Професійна культура юриста: поняття та зміст

Юридично професія. Адвокат. Адвокатська діяльність. Прокурор. Слідчий. Суддя. Нотаріус. Юрисконсульт. Професійна культура юриста.

Тема 8. Професійні відхилення в діяльності юристів та способи їх попередження

Професійна деформація. Деформації професійної свідомості юриста-практика. Професійні відхилення. Моральні деформації правників. Причини виникнення моральних відхилень серед правників.

Тема 9. Дисциплінарна відповідальність юристів-практиків

Кваліфікаційна атестація юриста як правова вимога визначення його професіоналізму. Правила притягнення юристів практиків до дисциплінарної відповідальності.

Тема 10. Доброчесність у професійній діяльності юриста

Нормативно-правова база щодо академічної доброчесності. Основні принципи та фундаментальні цінності академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності у професійній діяльності юриста. Академічна культура професійної діяльності юриста як складова академічної доброчесності. Академічна відповідальність у професійній діяльності юриста за порушення академічної доброчесності. Інструменти контролю додержання академічної доброчесності у діяльності юриста. Порядок розгляду факту плагіату та інших видів академічної недоброчесності в діяльності юриста.

3. Результати вивчення дисципліни

Після вивчення навчальної дисципліни «Юридична деонтологія » студент здобуває такі **компетентності**:

Загальні:

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові):

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК14. Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Юридична деонтологія” здобувачі освіти повинні засвоїти такі **програмні результати навчання (ПРН відповідно до освітньої програми «Право»):**

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

РН7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН9. Самостійно визначати ті обставини, у з’ясування яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

3.1 Вимоги до знань та умінь

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати: визначення поняття юридичної деонтології; характеристику предмета юридичної деонтології; мету юридичної деонтології; історичні джерела юридичної деонтології; документи про стандарти юридичної професії; принципи та функції юридичної деонтології; соціальне походження та соціальну обумовленість юридичної роботи; найбільш важливі риси юридичної діяльності; поняття та методичні підходи до визначення правової культури; складові правової культури юриста; визначення правової соціалізації та правового виховання, їх ознаки, види, форми та методи; організаційно-управлінські начала юридичної професії; морально-юридичні суперечності в професійній діяльності юриста; поняття професійної адвокатської та слідчої етики; соціальне призначення і моральний сенс юридичної професії; деформацію моральної і професійної (правової) свідомості у працівників юридичних професій.

Вміти: виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів незалежності, верховенства права, законності, конфіденційності тощо; відповідно до чинного законодавства виносити рішення по юридичній справі; розробляти та формувати пропозиції щодо усунення недоліків у правовому забезпеченні діяльності юридичних, фізичних осіб, об'єднань громадян тощо.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд .	с.р .		л	п	ла б.	інд .	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки <u>1</u> Семестр <u>1</u>						Рік підготовки <u>1</u> Семестр <u>1</u>					
Тема 1. Юридична деонтологія як наука.	10	2	4			4	10	2	2			6
Тема 2. Поняття, форми та зміст юридичної діяльності.	10		2			4	10	2	2			6
Тема 3. Загальна характеристика юридичної діяльності.	10	2	2			6	10					10
Тема 4. Юридична освітня діяльність.	10		4			6	10					10
Тема 5. Місце і призначення юриста в суспільстві і державі.	10	2	4			4	10					10
Тема 6. Поняття юридичної професії.	10	2	2			6	10					10
Тема 7. Професійна культура юриста: поняття та зміст.	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 8. Професійні відхилення в діяльності юристів та способи їх попередження.	5		4			1	5	2	2			1
Тема 9. Дисциплінарна	10	2	2			6						

відповідальність юристів-практиків.							10	2	2			6
Тема 10. Добросесність у професійній діяльності юриста	5	2	2			1	5	2	2			1
Разом	90	14	28			48	90	10	10			74
Іспит	30					30						30
Усього годин	120	14	28			78	120	10	10			100

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Юридична деонтологія як наука.	4
2	Поняття, форми та зміст юридичної діяльності.	2
3	Загальна характеристика юридичної діяльності.	2
4	Юридична освітня діяльність.	4
5	Місце і призначення юриста в суспільстві і державі.	4
6	Поняття юридичної професії.	2
7	Професійна культура юриста: поняття та зміст.	2
8	Професійні відхилення в діяльності юристів та способи їх попередження.	4
9	Дисциплінарна відповідальність юристів-практиків.	2
10	Добросесність у професійній діяльності юриста	2
	Разом	28

6. Теми, винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Юридична деонтологія як наука.
2	Поняття, форми та зміст юридичної діяльності.
3	Загальна характеристика юридичної діяльності.
4	Юридична освітня діяльність.
5	Місце і призначення юриста в суспільстві і державі.
6	Поняття юридичної професії.
7	Професійна культура юриста: поняття та зміст.
8	Професійні відхилення в діяльності юристів та способи їх попередження.
9	Дисциплінарна відповідальність юристів-практиків.

Самостійна робота може бути виконана у формі реферату. Тематика рефератів, вимоги до оформлення та оцінювання рефератів вказані у Методичних рекомендаціях з (назва навчальної дисципліни) для виконання практичних та самостійних робіт студентами економічного факультету денної форми навчання та студентів Навчально-наукового інституту заочної та післядипломної освіти спеціальність 081 «ПРАВО».

7. Методи і форми навчання

1. **Словесні методи** – лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту;
2. **Наочні методи** – лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.
3. **Метод навчання за рівнем пізнавальної активності** - пояснювально-ілюстративний метод, метод відтворення, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.
4. **Практичні методи** – виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань(кейсів) і тестів, ділові ігри, презентації, доповіді, реферати.

8. Методи і форми контролю:

1. **Усне опитування** (індивідуальне, аналіз відповідей студентів).
2. **Письмова аудиторна та позааудиторна практична перевірка** – аналіз розв'язків ситуативних завдань (кейсів) і тестів шляхом застосування чинного законодавства України, аналіз рефератів, доповідей, презентацій, аналіз проведених ділових ігр.

Види контролю: поточний контроль семестрова атестація у формі екзамену.

Форми контролю: усна, письмова, комбінована.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

									Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	50	100
5	5	5	10	5	5	5	5	5		

10. Порядок оцінювання результатів навчання

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» здійснюється у одному семестрі і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного, практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр та набуття певних компетентностей, що проводиться як контрольний захід. На екзамені оцінюванню підлягають:

- володіння нормативно-правовими актами, що є джерелами юридичної деонтології;
- володіння ключовими теоретичними знаннями про об'єкт дисципліни;
- здатність творчо мислити та синтезувати знання;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань тощо.

Загальна оцінка за екзамен визначається як сума поточного контролю (до 50 балів) та відповідей на питання екзаменаційного білету або тестового завдання (до 50 балів).

Екзаменаційні білети з дисципліни «Юридична деонтологія», містять 3 теоретичні питання, що включають матеріал навчальної програми, яка використовується в процесі навчання.

Студент на іспиті отримує білет, на якому є пронумеровані питання, та чисті аркуші паперу. Іспит відбувається в письмово-усній формі.

У процесі усного опитування, викладач зобов'язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов'язково наголошується на неправильних фрагментах відповіді, на суті помилок.

Можливе проведення семестрового екзамену у формі тестування в системі Moodle.

Оприлюднення результатів іспиту проводиться публічно.

11. Критерії оцінювання знань студентів визначенні у Положенні про критерії оцінювання ЛНУП.

12. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; методичні матеріали до семінарських, практичних занять; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

13. Рекомендована література

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочину і зловживання владою (1985). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_114#Text
3. Європейський кодекс поліцейської етики (2001).
https://hrea.org/wpcontent/uploads/2021/02/Recommendation-Rec200110_European-Code-of-PoliceEthics_Ukrainian.pdf
4. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства (1988). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_343#Text
5. Загальні принципи для спілки юристів. (2006) URL: <https://www.ibanet.org/MediaHandler?id=e067863f-8f42-41d8-9f48-d813f25f793c>
6. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (1996). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_788#Text
7. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх ("Пекінські правила") (1985 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_211#Text
8. Основні принципи, що стосуються ролі юристів (прийняті Восьмим Конгресом ООН, 27 серпня – 7 вересня 1990).
<https://studfile.net/preview/5776729/page:8/>
9. Резолюція 34/169 (1979) Генеральної Асамблеї ООН "Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку". URL: https://zakon.cc/law/document/read/995_282
10. Резолюція № 690 (1979) Парламентської асамблеї Ради Європи «Декларація про поліцію». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803#Text
11. Стандарти незалежної юридичної професії Міжнародної асоціації юристів (1990). URL: https://pra.pp.ua/233_41.html
12. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <https://bit.ly/3rMx0zV>
13. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 № 2447- VIII. URL: <https://bit.ly/3JI3bXq>
14. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://bit.ly/3APcKAt>
15. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. URL: <https://bit.ly/3H5lzYF>
16. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
17. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://bit.ly/3Icc7nD>
18. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://bit.ly/3ucpOii>

19. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
20. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
21. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 09.07.2023 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
22. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
23. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
24. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
25. Про особливості організації діяльності спеціалізованих прокуратур у військовій та оборонній сфері: Наказ Офіс Генерального прокурора від 17.05.2023 № 130. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0370905-21#Text>
26. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських : Наказ МВС України від 09.11.2016 № 1179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text>
27. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів, затверджений Всеукраїнською конференцією прокурорів 27.04.2017. URL: <https://bit.ly/3BwwGsc>
28. Правила адвокатської етики, затверджені 3'їздом адвокатів України від 09.06.2017. URL: <https://bit.ly/3s2FG5p>

Основна література:

1. Бабенко А. М., Борисова О. О. Юридична деонтологія : навчальний посібник. Одеса : ОДУВС, 2022. 176 с. URL: <https://dspace.oduvs.edu.ua/items/7d71c16f-100d-4f96-92f7-fb54895e7967>
2. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб. / за заг. ред. І. А. Логвиненка, І. Л. Невзорова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ed4a0090-3bf0-43ec-9b1aa23d48badb90/content>
3. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навч. посіб. / Л. В. Радовецька та ін. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с. URL: <https://cutt.ly/aGVq017>
4. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія : посіб. Харків : Право, 2017. 84 с. URL: <https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/245/1-18.pdf>
5. Пендюра М. М. Поліцейська деонтологія : курс лекцій. Київ : 7БЦ, 2021. 277 с. URL: <https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/3b76e630-0633-4385-8b34-55deb8dde585/content>

Інформаційні ресурси вивчення дисципліни

1. Офіційний вебпортал парламенту України «Законодавство України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>

4. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua>
6. Офіційний веб-сайт Національної поліції. URL: <https://www.npu.gov.ua>
7. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. URL: <http://www.gp.gov.ua>
8. Офіційний веб портал судової влади в Україні. URL: <https://court.gov.ua>
9. Офіційний веб-сайт Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>
10. Єдиний реєстр судових рішень в Україні. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>
11. Рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_9329
12. Практика ЄСПЛ. Український аспект. URL: <https://www.echr.com.ua/rishennia-espl>
13. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. URL: <http://eurocourt.in.ua/GetArticlesByCategory.asp?CategoryId=2>
14. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
15. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <http://nlu.org.ua>
16. Юридична бібліотека (Україна). URL: <http://pravo.biz.ua>
17. Повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева). URL: <http://www.ebk.net.ua>
18. Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець». URL: <http://www.pravoznavec.com.ua>